

Beszámoló az SZTE ÁOK vezetése 2014-2018 közötti munkájáról

1. A dékán által irányított szervezet működése

Az Egyetem Rektora 2014. július 1-jétől négy évre megbízott a dékáni feladatok ellátásával. Vezetői munkámat – legjobb tudásom és meggyőződésem szerint – a dékáni pályázatban rögzítettek alapján végeztem. Ugyanakkor fontos megjegyezni, hogy az elmúlt négy évben jelentősen megváltozott a felsőoktatás irányításának rendszere – 2015 januárja óta Egyetemünkön is van Kancellár –, így a benyújtott dékáni pályázatban foglaltakhoz képest alapvető módosításokat kellett végrehajtani a Kar struktúrájában és gazdálkodásában egyaránt. Az új szervezeti és működési rend jelentős mértékben befolyásolta a dékán és a kari vezetés mozgásterét és cselekvési lehetőségeit. Számos területen a korábbinál nagyobb fokú központosítás valósult meg az Egyetemen is. Az új vezetési struktúrára való áttérés előre nem látható konfliktusokon és kényszerű kompromisszumokon keresztül valósult meg.

A dékáni feladatok ellátását mindvégig öt dékánhelyettes segítette (általános és oktatási: Prof. Palkó András [2014. júl. 1 - 2018. márc. 6.], Prof. Sárly Gyula [2018. márc. 6-tól oktatási dékánhelyettes] tudományos és nemzetközi ügyekért felelős: Prof. Széll Márta [2018. márc. 6-tól általános dékánhelyettesi feladatokkal is megbízott], gazdasági: Prof. Tóth Gábor, szak- és továbbképzési: Prof. Hajnal Ferenc [2014. júl. 1 - 2016. június], majd Prof. Boros Mihály [2016. júl. 10-től], klinikai: Prof. Pál Attila [2014. júl. 1 - 2015. jan. 31.], Prof. Facskó Andrea [2018. február 19-ig], majd Prof. Piffkó József [2018. febr. 18-tól]. A dékánhelyettesek munkáját egy-egy területen igazgatók (idegennyelvű képzés programigazgatója, oktatási igazgató, gazdasági igazgató, szak- és továbbképzési igazgató) segítették. A kari vezetés munkáját mindvégig jól szervezett és hatékonyan működő dékáni hivatal segítette, amelynek vezetését – 8 hónapos távolléte kivételével – Dr. Főző Nóra látta el.

A beszámolási időszakban a Kar klinikáin és elméleti intézeteiben a következő új vezetői kinevezésekre került sor: Prof. Kálmán János (Pszichiátriai Klinika, 2014), Dr. Kelemen Oguz (Magatartástudományi Intézet, 2015), Prof. Németh Gábor (Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika, 2015), Prof. Bajory Zoltán (Urológiai Klinika, 2015), Prof. Varga Albert (Családorvosi Intézet, 2016), Prof. Nógrádi Antal (Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstani Intézet, 2017-től megbízással, majd 2018-tól kinevezéssel), Dr. Tóth Molnár Edit (Szemészeti Klinika, 2018), Dr. Hortobágyi Tibor (Kórbonctani Intézet, 2018) és Prof. Lengyel Csaba (I. sz. Belgyógyászati Klinika, 2018).

Az elmúlt 48 hónapban a Kari Tanács 36 alkalommal ülésezett. Miután a 2014 tavaszán megválasztott Kari Tanács négy éves mandátuma lejárt, ebben az évben a Kari Tanács tagjainak újraválasztása megtörtént.

Az operatív feladatok szervezése és a döntések előkészítése érdekében a kari vezetőség kéthetente tartott tematikus megbeszéléseket, amelyeken áttekintette a vonatkozó időszak eseményeit, szétosztotta, ellenőrizte az elvégzendő, ill. elvégzett operatív feladatokat, és folyamatban lévő ügyeket tárgyalt. A megbeszéléseken a kari vezetőkön kívül részt vettek a hallgatói önkormányzat és a külföldi hallgatók képviselői, valamint a gazdasági szervezet képviselői is. Az ülésekről emlékeztetők készültek.

A Kari Tanács döntéselőkészítő munkáját – részben átruházott hatáskörrel (pl. kongresszusi támogatásokat odaítélő bizottság, Tanulmányi Bizottság, stb.) – a kari bizottságok hatékonyan támogatták. A dékán és helyettesei munkáját mindvégig felkészült, szorgalmas és szolgálatkész hivatali apparátus segítette.

A kari tájékoztatás javítása érdekében 2014. július 6-a óta minden pénteken megjelent a Kari Hírlevél, amely elsődleges információ forrásként szolgálja a Kar működését. A hírlevélén kívül a közösségi média

egyéb formái (Facebook) is segítették, hogy a Kar tevékenysége széles körben váljon ismertté. A Kar honlapját megújítottuk, azt folyamatosan frissítjük, rajta közzé tettünk minden közérdeklődésre számító hírt és eseményt, és naprakészen rendelkezésre állnak a képzést és az egyetemi életet szabályozó és bemutató dokumentumok.

Pozitív visszhangra találtak a Kar egységét támogató kezdeményezéseink (Újévköszöntő színházi előadás négy alkalommal, Muzsikáló orvosok koncertjei évente két alkalommal, Nobel díjak bemutatása, a Klinikai tömb névadása, stb.). Ugyancsak kedvező fogadtatásra talált a leköszönő tanszékvezetők elbúcsúztatása, valamint a dékáni hatáskörbe tartozó kinevezések (adjunktus, tudományos munkatárs és tanársegéd) ünnepélyes keretek közötti átadása is.

2. A graduális orvoscépzés feladatainak ellátása

A magyar nyelvű graduális képzésben a 2013. évi (II. félévi) bázishoz (1405 fő , ebből aktív: 1384 fő) képest a hallgatói létszám adatok az alábbiak szerint alakultak: 2014. (1391 fő, aktív: 1354 fő), 2015. (1404 fő, aktív: 1340 fő), 2016. (1350 fő, aktív: 1278 fő), valamint 2017. (1318 fő, aktív: 1257 fő). A magyar nyelvű képzésben a hallgatói létszám mérsékelt csökkenése döntően a kevesebb felvett elsőnek tudható be, amelynek hátterében a felvételi ponthatár körültekintő beállítása áll (ld. lentebb).

Az elmúlt három évben a vidéki karok közül minden esetben nálunk volt a legmagasabb a felvételhez szükséges ponthatár. Ezt az eredményt következetes, összehangolt és sokoldalú beiskolázási munkával (kari és egyetemi nyílt napok, helyszíni tájékoztatók, stb.), egyedülálló tehetséggondozó munkánkkal, valamint felkészítő táborokkal értük el. Fenntartottuk és bővítettük kapcsolatainkat az elsődleges beiskolázási körzet meghatározó középiskolaival. Öröndetes, hogy miközben – döntően demográfiai okok miatt – csökken a Karra jelentkezők száma (a 2014-es bázishoz (1900 fő) képest 92%), emelkedett az első helyen jelentkezők aránya (20,0%-ról 24,4%-ra).

Az idegennyelvű képzésben folyamatosan nőtt a hallgatói létszám, a beszámolási periódusban ez a növekedés közel 28%-os volt: 2017 első félévében a beiratkozott külföldi hallgatók száma 1261 volt. Különösen az előkészítő évfolyamon volt jelentős létszámemelkedés. Karunk csatlakozott a Stipendium Hungaricum programhoz is. Hagyományt teremtve, az első oktatási héten kiemelkedő tudósok (Tim Hunt, Palkovics Miklós, Gareth Williams) tartottak angol nyelvű plenáris előadást első éves hallgatóinknak.

Az idegen nyelven folyó képzésen a beiskolázás alapvető változásokon ment keresztül. Megszűnt a korábban, három évtizeden keresztül eredményesen működő toborzó cég. Új struktúrát kellett kialakítani. Szívós munkával sikerült elérni mind a hallgatói létszám, mind a bevétel jelentős növelését. Átalakítottuk a kötelező biztosítások rendszerét, és felgyorsítottuk az alkalmassági- és szűrő vizsgálatokat. 2015-ben megünnepeltük az angol nyelvű orvoscépzés elindításának harmincadik évfordulóját. Előrelépés történt az alumni hálózat kialakítása terén is. Városi szintű kulturális eseménnyé nőtt a külföldi hallgatók kulturális estje, amely az elmúlt három évben már a Sportcsarnokot is megtöltötte.

Sikeresen teljesítettük a MAB képzési akkreditáció ránk háruló feladatát – a klinikai gyakorlati képzés vonatkozásában is teljesítettük a korábbi, időleges akkreditációt eredményező eljárás kapcsán megfogalmazott követelményeket –, Karunk képzési programja 2016-ban ismét teljeskörű akkreditációt kapott. Aktívan részt vettünk abban a munkafolyamatban is, hogy ismét benyújtásra kerülhessenek a magyar orvoscépzés egyesült államokbeli akkreditációjának dokumentumai.

Az elmúlt négy év során – a központi elvárásoknak és szabályzatban foglaltaknak megfelelően – tovább folytatódott a tanulmányi adminisztráció központosítása és elektronikus nyilvántartás még teljesebb körű kiterjesztése. Az ETR-ről áttértünk a Neptun rendszerre. Az áttérés nem volt zökkenőmentes, sok előre nem látott probléma került napvilágra (magyar, angol és német nyelv párhuzamos használata, a Modulo rendszerrel való kompatibilitás, stb.). Az elektronikus tanulmányi adminisztráció teljeskörűvé válása során kivezetésre került a papír alapú tanulmányi nyilvántartás. A nappali tagozatos hallgatók tanulmányi előmenetele teljes egészében a Neptun felületen kerül regisztrálásra, míg a PhD képzés kapcsán – elsősorban annak köszönhetően, hogy a Neptun terminológiája kizárólag a nappali tagozatos képzésre került fejlesztésre – némi lemaradásunk van, mind a magyar, mind az angol nyelvű képzés területén. A PhD képzés adminisztrációját végző rendkívül leterhelt stáb jelenleg is nagy erővel dolgozik ennek a lemaradásnak a pótlásán.

A szükségesnél (és indokoltnál) lassabban ugyan, de elindult, ill. folytatódott a curriculum fejlesztése. Ehhez a keretet és a forrást részben EFOP-pályázatok biztosítják. A tananyag- és az oktatás korszerűsítés része a skills-képzés fejlesztése, amelyre pályázatokból további jelentős anyagiak állnak a rendelkezésre. Elindítottuk, ill. kiterjesztettük az oktatók oktatásának programját. A Nemzeti Felsőoktatási Ösztöndíjak elbírálásánál visszavezettük a hagyományos átlagszámítást. Létrehoztunk ennek analógiájára egy olyan rendszert, amely lehetőséget biztosít a legjobban teljesítő külföldi hallgatók anyagi ösztönzésére. Az Egyetemen belüli pozíciónk javulása eredményeként nőtt az ösztöndíjas hallgatóink száma. A HÖK támogatásával és egyetértésével küszöbön áll egy olyan új tanulmányi ösztöndíjszámítás bevezetése, ami nem veszi figyelembe a félévi kereten felül megszerzett kreditpontok összegét. Így elhárul a képzési és kimeneti követelményekben már megfogalmazott óracsökkentés legfontosabb akadályá is.

A korábbinál hangsúlyosabb feladattá vált a klinikai oktatás, ennek érdekében bővítettük az oktató kórházak körét, intenzívebb kapcsolatot tartottunk fent és építettünk ki a régióon belüli egészségügyi intézményekkel. Megszerveztük és sikeresen bonyolítottuk le a IV. és V. évben a klinikai blokkgyakorlatokat. Megteremtettük a gyakorlatok értékelésének rendszerét (mind a magyar, mind angol nyelven). Bevezettük a kredit ponttal is elismert klinikai önkéntes munkát, ebbe az oktatási formába félévente mintegy 100-120 hallgató kapcsolódik be. 2015-ben megszüntettük az augusztus végi - szeptember eleji vizsgaidőszakot, azóta a méltányossági vizsgákra is júliusban került sor. Az igényekhez alakítottuk a sürgősségi ellátás oktatását, folyamatban van a sürgősségi blokk beépítése a VI. évfolyam oktatási programjába. Átalakítottunk a szakdolgozat készítés szabályzatát és kredit feltétel rendszerét.

A tanulmányi fegyelem bizonyos mutatói is javultak, míg 2015-ben 144-en kértek dékáni méltányossági vizsgaengedélyt, addig 2017-ben 82-en, ugyanakkor javult a sikeres méltányossági vizsgát tevők aránya is (2015: 54%, 2017: 62%).

A három társskarral együtt részt vettünk a képzési és kimeneti követelmények (KKK) újbóli meghatározásában, amely miniszteri rendelet formájában (18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelet) meghatározza a graduális képzés legfontosabb jellemzőit. Ennek megfelelően saját gyakorlatunkban elvégeztük a képzési és kimeneti követelményrendszer egyes elemeinek képzőhelyhez, tantárgyelemhez kapcsolását, és felmértük a klinikai oktatást támogató elméleti képzésre vonatkozó igényeket. A leggyakoribbként számon tartott betegségeknek az internetes oktatási felületen külön tárhelyet hoztunk létre, itt az adott betegségekhez kapcsolódó valamennyi preklinikai és klinikai előadás legfrissebb változata hozzáférhető. Megkezdődött a szigorló év átstrukturálása, kötelező jelleggel bevezetésre került a transzfúziológia tanfolyam elvégzése. Megteremtettük ennek gyakorlati oktatási feltételeit, korszerű transzfúziológiai oktatási kabinetet alakítottunk ki.

Kezdeményezésünkre megújult az Országos Orvos és Gyógyszerész Záróvizsga Bizottság, megtörtént az államvizsga kérdések revíziója, és mintegy 30%-ban új kérdésekkel bővült a kérdésbank. Aktív szerepet játszottunk abban is, hogy kari bontásban nyilvánossá váljanak az írásbeli államvizsgákon elért eredmények, és objektíven összehasonlítható legyen az egyes orvosképző karokon végzetek teljesítménye.

A dékáni periódusban öt, nagy létszámot érintő orvosdoktor avatásra került sor, 960 fő a magyar nyelvű képzésben, ill. 336 fő az idegennyelvű képzésben végzett hallgató kapott orvosdoktori oklevelet. A végzős évfolyam számára minden évben tartottunk tájékoztató fórumot a rezidensképzésről, és állásbörzét az elhelyezkedési lehetőségekről a régió egészségügyi intézményei vezetőinek részvételével. A rendezvényen három alkalommal az egészségügyért felelős államtitkár is részt vett, valamint képviseltette magát az Állami Egészségügyi Ellátó Központ és a Magyar Rezidens Szövetség is.

Kiemelt figyelmet fordítottunk a TDK munkára. Az operatív feladatokat a jól szervezett Tudományos Diákköri Tanács végezte. Nőtt a hallgatói TDK részvétel, a Karról évente mintegy 130-140 előadás kerül bemutatásra a helyi konferencián. Öröndetes, hogy egyre több, az angol nyelvű képzésben résztvevő hallgató végez TDK munkát. Átszervezésre került, és most már igazodik az OTDT eljárási rendjéhez a TDK konferenciák lebonyolítási ütemezése. A 2013. évi bázishoz képest 20%-kal nőtt az OTDK-n helyezést elért és díjazott hallgatóink száma. A TDK és a tudományos utánpótlás területén végzett eredményes munka ugyan beépült az intézetek és klinikák költségvetési támogatásának algoritmusába, de ösztönző hatása továbbra is kicsi. Sajnálatos, hogy a TDK munkák jelentős hányada néhány (4-5) intézetből származik, egyes területeken tartós lemaradás tapasztalható. Három év óta mód van a TDK tevékenység támogatására is kb. 80 Mft/év értékben. EFOP pályázat keretében az eredményes TDK témavezetők jutalomban részesülnek. Jelentős anyagi forrásokkal támogattunk a Szegedi Tudós Akadémia tevékenységét.

Az oktatás kubaturális és tárgyi feltételeinek javítása érdekében új eszközökkel szereltünk fel több tantermet és nagyelőadót, felújításra került a Szemészeti Klinika előadója, és a nyár során befejeződik a Bőrgyógyászati és Allergológiai Klinika, valamint a Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika előadótermének korszerűsítése is. Az oktatási épületekben teljes körűvé vált a wi-fi lefedettség, az eduroam program használata lehetővé teszi, hogy a Kar teljes területén hozzáférhetővé váljanak az elektronikus oktatási anyagok. Hathatós támogatást kaptunk az egyetemi könyvtártól a korszerű, elektronikus is hozzáférhető tananyagok vonatkozásában. Egyre több intézet használja számonkérésre a Coospace felületet.

A Kar korábbi pályázati vállalásának megfelelően létrehoztuk az Orvosi Rehabilitáció és Fizikális Medicina Tanszékét, amely az oktatási feladatok mellett egyre több pályázat lebonyolításában is részt vesz. Soron következő feladat az egészség biztosító által is finanszírozott kardiovaszkuláris rehabilitációs tevékenység elindítása. Az országban elsőként alakítottuk meg a Sportorvosi Tanszékét, amely a graduális képzési feladatok mellett lehetővé tette a vidéki sportszakorvos képzés megindítását is. A tanszék munkája iránt jelentős igény fogalmazódott meg a városban a diák- és versenysport részéről. A korábban csak formálisan létező Egészséggazdaságtani Tanszék ismét aktívvá vált, és egyre több oktatási és kutatási feladatot lát el a Karon. Pályázati forrás segítségével kialakítottuk a Telemedicinai Oktató Központot, amely többek között lehetővé tette GINOP és EFOP pályázatokon való részvételünket.

Az Egyetemen belül az egészségtudományi képzésben résztvevő társkarokkal rendezett és aktív munkakapcsolatot tartottunk fenn. Bár az átiktatás rövid távon nem gazdaságos – elsősorban az eltérő képzési normatívák miatt –, a megfelelően képzett munkaerő utánpótlása szempontjából azonban

hosszú távon mindenképpen fenn kell tartani azt. Mivel az egyetemen az elmúlt években nem történt lényeges strukturális átalakulás, így a nyilvánvaló anomáliák felszámolása sem sikerült. A karok fizetési fegyelme ugyanakkor javult, tartós kintlévőségünk nincs, a Fogorvostudományi Kar szinte teljes egészében rendezte régóta fennálló korábbi tartozását.

Az elmúlt években jelentős mértékben emelkedett a külföldre irányuló hallgatói mobilitás, jelenleg 24%-os részvételünkkel (ez évente 70-75 főt jelent) az Egyetem legaktívabb kara vagyunk. Folyamatosan törekszünk új Erasmus szerződések megkötésére, ill. a lejáró és tartalommal kitöltötték megújítására (jelenleg 55 szerződésünk van), hiszen az Európa-szerte elismert és kiemelkedő intézményekben töltött tanulmányok a hallgatók számára szakmai fejlődésükhöz kivételes lehetőségeket biztosítanak. A nemzetközi tapasztalatszerzés nem csak nyelvi fejlődésük, hanem a szakmai kapcsolatrendszer kiépítése szempontjából is fontos. Rendeztük az Erasmus-program keretében kiutazó és hozzánk érkező hallgatók tárgy- és kreditelismerési anomáliáinak jelentős részét.

A magyar hallgatók legszívesebben a nyugat-európai országokba (Németország, Nagy-Britannia, Franciaország, Olaszország, Ausztria) utaznak, míg a legtöbb külföldi hallgató Olaszországból, Romániából, Törökországból és Portugáliából érkezik hozzánk. Jelentős lemaradás van az oktatók mobilitásában, itt mindössze 3%-nyi a részesedésünk az Egyetem egészéből. Évente csak 8-10 oktató él az Erasmus által nyújtott lehetőségekkel.

Évek óta a Szegedi Orvostanhallgatók Egyesülete szervezésében valósul meg a nemzetközi szakmai és tudományos cseregyakorlat, amelynek keretében évente 40-50 hallgató utazik a világ különböző országába, illetve ugyanilyen számú hallgatót fogadunk a Karon. Az egy hónap időtartamú gyakorlatokat a bejövő és kimenő hallgatók egyaránt pozitív tapasztalatokkal zárják.

Kezdeményezői és alapítói vagyunk a hét partneregyetem (Angers, Nantes, Nápoly, Amszterdam, Szeged, Temesvár, Kolozsvár) részvételével megvalósuló JPEMS (Joint Program for European Medical Students) programnak, amely féléves közös képzési program angol nyelven a III. évfolyam I. félévében. A tanulmányokat minden partner kölcsönösen elfogadja. Az oktatók a partnerintézményekből kerülnek delegálásra. A hétéves múltra visszatekintő programban Szegedről évi 4-5 hallgató vesz részt. 2015-ben Szeged adott otthont a képzésnek, 2018-ban Kolozsvár a következő helyszín. Kiemelkedő a hozzá kapcsolódó Alumni program is, amely nyaranta nyári egyetem keretében biztosít lehetőséget a korábbi résztvevőknek a folyamatos kapcsolattartásra. A hallgatói mobilitást támogató programunk keretében 2014-2018 között 79 fő kiutazását támogattunk 4,7 millió Ft összeggel. Sikeresen kapcsolódtunk az orvostudományi társaságok munkájába (MOEOT, AMEE). Nemzetközi orvostudományi konferenciák szervezésével (Medical Education Days, Grazer Konferenz) jelentős lépéseket tettünk annak érdekében, hogy oktatóink és hallgatóink megismerhessék az orvostudomány legfontosabb nemzetközi folyamatait.

A hazai orvostudományi karokkal rendezett a kapcsolatunk. A karok dékánjai, vezetői és adminisztratív munkatársai évente rendszeresen (4-5 alkalommal), a MOEOT üléseinek alkalmával találkoztak, és tematikus megbeszélések keretében hangolták össze a közösen megoldandó feladatokat (graduális és szakképzési gyakorlóhelyi akkreditáció, államvizsga kérdések, kompetencia listák, stb.). A négy kar munkakapcsolata az elmúlt négy év során példássá vált, figyelmünk elsősorban a közösen megoldandó feladatokra, a jó gyakorlat átvételére és implikációjára irányult.

Hagyományosan részt vettünk az évente megrendezett Medikus Kupán, 2016-ban Szeged adott otthont ennek a nagy hagyományokkal rendelkező sporteseménynek.

Több alkalommal foglaltunk meg közös kéréseket a Kormány képviselői felé, melyek közül több kedvező fogadtatásban részesült (rezidens képzés, klinikai oktatás pótfinanszírozása, stb.). Ugyanakkor

csak részleges előrelépést sikerült elérni az oktatói munkakörök – különösen az elméleti intézetekben dolgozó oktatók és oktatást segítő munkatársak esetében – béremelése terén. A Kar saját forrásból az elmúlt 18 hónapban az elméleti intézetek oktatóinak 25-30%-os alapbéremelést tudott biztosítani. Ugyancsak 2017-ben 25%-kal megemeltük az idegennyelvű képzés óradíjait. Az eredményes pályázati tevékenység további, határozott időre szóló és többlet munkavégzést igénylő feladatokra további jövedelemforrásokat biztosít.

Az Egyetemen belül sokrétűbbé vált a karok közötti munkakapcsolat. Létrejött és eredményesen végezte munkáját az Egészségtudományi Platform, amelynek legfontosabb küldetése az Egyetem hét karán folyó egészségtudományi képzés összehangolása, az erőforrások számbavétele, valamint a tudományos tevékenység koordinálása. Emellett a Kar szempontjából jelentős változás, hogy a zenében tehetséges és korábban eredményes zenei tanulmányokat folytató hallgatóink közül évente 15 fő tud tanulmányokat folytatni a Zeneművészeti Karon.

3. Posztgraduális képzés

Az elmúlt négy évben átalakításra került a doktori (PhD) képzés rendszere. A nappali, államilag finanszírozott képzés a korábbi 3 évesről 4 évesre nőtt. A Kar négy doktori iskolájában stabilan évente mintegy 130 hallgató folytat doktori tanulmányokat a nappali képzés keretében. Átalakult az egyéni felkészülési rendszer is. Korszerűsítettük a doktori képzés adminisztrációját is. A beszámolási periódusban, beszámoló készítéséig (2018. jún. 15.) 182 fő szerzett fokozatot. A fokozatszerzést támogatóan évente 15-20 hallgató számára mintegy 70 MFT „predoktori” ösztöndíj került folyósításra. A Kar továbbra is biztosította a Kar PhD hallgatói számára a kutatás korábbi mértékű dologi kereteit annak ellenére, hogy megszűnt a központi célzott, költségvetésben biztosított tudománytámogatás. 2014 óta erre a célra mintegy 145 MFT-ot különítettünk el. A még eredményesebb PhD képzés egyik legfontosabb akadályát az alacsony ösztöndíj jelenti. Ugyan ennek mértéke nőtt a beszámolási periódusban (100 eFt/hó-ról 140 eFt/hó-ra), de messze elmarad a kezdő orvosi (és egyéb pályakezdő) bérektől, és belőle egyre nehezebb a megélhetés is. Eredményes pályázati munkánk segíti, hogy EFOP támogatásból pályázati úton lehetőség van a PhD ösztöndíjak kiegészítésére az első két évben. Továbbá a legjobbak a 3. és 4. évben is kapnak támogatást. A fokozatot a 4 éves képzésen belül elérik témavezetője jutalmat kap. Külföldi tanulmányút és konferencialátogatást szintén finanszíroz a pályázat. A legjobb egyéni felkészülők és témavezetőjük egyszeri jutalmat kap.

Az elmúlt években jelentősen nőtt a szakképzésbe belépők és eredményes szakvizsgát tettek száma. A Kormány által biztosított szakképzési többletforrások (az új típusú képzésben a rezidensek bére központilag biztosított) jelentős segítséget nyújtanak a Kar klinikáin a szakember utánpótlás biztosításához. Országosan is követendő példaként megkezdtek a vezető rezidensi rendszer kialakítását. Lebonyolítottuk a teljeskörű szakképzési akkreditációt, újjá alakítottunk a szakképzési grémiumokat. Örvendetes, hogy központi forrás biztosításával javult a grémiumok anyagi elismerése is. A szakképzési akkreditáció során közel 600 pályázatot értékeltünk és fogadtunk el. Hangsúlyos feladatként kezeltük az alapellátásban dolgozó orvosok bevonását a képzésbe.

A törvény által nyújtott lehetőséggel élve a Klinikai Központtal közösen több száz alapellátásban dolgozó végzettünknek ismertük el életművét a címzetes főorvosi pályázatok értékelésével és a cím adományozásával.

A beszámolási periódusra esett számos szakorvosi licensz vizsga bevezetése, amiben a Kar vezető oktatói komoly szerepet vállaltak/kaptak. Ezen feladat ellátása során országosan a többi Karhoz mérten is tetemesebb munkát végeztünk.

4. Tudományos munka

A Kar tudományos műhelyeiben – a sok objektív [hatalmas oktatási és betegellátási teher, hosszú ideig nem voltak pályázati források] és szubjektív [kevés a nemzetközi szinten is kiemelkedő kutatónk] hátráltató tényező ellenére – eredményes kutatómunka folyt. A tudományos tevékenység teljeskörű áttekintését biztosítja az évente elkészített részletes bibliográfia (amely a Kar honlapján publikus). A Kar tudományometriai mutatói kiegyensúlyozott képet mutatnak. Továbbra is hiányoznak azonban a nagy hatással bíró, szegedi kutatóhelyről származó közlemények. A kutatócsoportok munkáját hazai és nemzetközi pályázati források biztosítják. Eredményesen szerepeltünk az akadémiai kutatócsoport pályázaton, Karunkon négy támogatott csoport működik. Jelenleg három Lendület pályázat megvalósítása folyik a Karon. Az egyetem életében is kiemelkedő jelentőséggel bír, hogy eredményesen szerepeltünk a HCEMM-MOLMEDEX (Creating the Hungarian Centre of Excellence for Molecular Medicine) pályázaton. A projekt célja egy Molekuláris Medicina Kiválósági Központ létrehozása, melyben nagy hangsúlyt kap a translációs medicina, vagyis a laboratóriumi eredmények minél gyorsabb alkalmazása a betegek mindennapi gyógyítására. Különösen nagy hangsúlyt kapnak az idősebb generációkat érintő szív- és érrendszeri, daganatos, valamint gyulladásos betegségek gyógyításában alkalmazható, áttörésnek számító kutatási irányok.

Az elmúlt 3,5-4 évben számos nagyértékű pályázati kiírás jelent meg (TÁMOP, EFOP és GINOP pályázatok), amelyek EU-s támogatással, a Kormány irányító szervei (elsősorban minisztériumok) koordinálásával valósultak meg. Ezek a pályázatok szinte mind olyan konstrukcióban kerültek kiírásra, hogy a Kar önmagában nem, csak más karokkal, sok esetben más egyetemekkel, kutatóhelyekkel együttműködésben tudott pályázni. Öröndetes, hogy korábban soha nem látott mértékű pályázati forrás jelent meg a Karon. Alig van klinika vagy elméleti intézet, amely egy vagy több GINOP és/vagy EFOP pályázatban ne lenne érdekelt. Vezetőik a Kar vezető klinikusai és kutatói, akik mind a hazai, mind a nemzetközi tudományos élet elismert szakemberei. A pályázatok eredményes megvalósítását azonban nehezíti a túlzott, bonyolult adminisztráció, a nehézkes közbeszerzési folyamat. Ezen nagy értékű pályázatok végrehajtása mellett azonban a Karnak figyelmet kell fordítania az egyéni kezdeményezésű kutatási projektek támogatására is. Ennek országos kereteit az NKFIH (=OTKA) biztosítja. A Kar az elmúlt években növekvő sikerrel nyert el pályázatokat ebben a támogatási körben, mind a K, mind a PD jelű pályázatokon. Azok a pályázatok, amelyek nem szakmai, hanem pénzügyi okokból kerültek visszautasításra, az elmúlt négy évben kari támogatást kaptak. Ezzel lehetőséget kaptak a kutatók, hogy tovább fejlesszék a témájukat, és egy év múlva nagyobb eséllyel induljanak. A belső támogatási rendszer adminisztrációja az elmúlt években nagyon pontos kidolgozásra került, bonyolítása teljesen problémamentes. Ezzel a módszerrel egy objektív külső bírálattal értékelt támogatás valósult meg a Karon, amely elősegíti a Kar kutatási sokszínűségének és a kutatói utánpótlásának fenntarthatóságát.

A kutatások saját forrásból történő támogatása mellett a tavalyi évben elindult a fiatal klinikus kollégák kari forrásból történő támogatása (évi 5-6 fő), kifejezetten külföldi tapasztalatszerzés céljából. Írásbeli beszámolójuk tanúsága szerint nagyon hasznosnak találták a kiutazást, és itthon sokrétűen tudják kamatoztatni tapasztalataikat. A 2018. februárban ismét meghirdetett pályázat keretében 6 fő kapott 1-1 MFt támogatást.

5. Gazdálkodás

A Kar rendelkezésére álló anyagi források az elmúlt években (elsősorban a külföldi oktatás bevételének dinamikus emelkedése miatt) jelentősen nőttek. Ugyanakkor kancellári kezdeményezésre, 2017-ben és 2018-ban is a Kar 1500 Mft-ot volt kénytelen átvezetni a Klinikai Központ számlájára. A belső átvezetés után csak részben oldódtak meg a témaszám átvezetések és az azzal együtt járó átterhelések. Látható, hogy míg a felhasználható támogatás lassan nőtt, addig a bevételek növekedése a befizetések jelentős növekedése miatt megtorpant, majd jelentősen csökkent, ezzel együtt változott a Kar által felhasználható keret is. Ugyanakkor, amikor minden, korábban a Kar által finanszírozott tevékenység az átadott forrásból kerül kiegyenlítésre, javulni fognak a Kar pénzügyi mutatói.

A felelős gazdálkodást jelentősen megnehezítették a beszerzési korlátozások. Ez leginkább a tudományos célú utazások, valamint a számítógépek beszerzése területén okozott nehezen leküzdhető akadályokat.

Az elmúlt négy évben évi 30-40 Mft-ot fordítottunk a támogatásra érdemesnek tartott, de forráshiány miatt nem támogatott OTKA pályázatokra. Egy alkalommal, közel 100 Mft értékben biztosítottunk támogatást pályázati formában az intézetek és klinikák oktatásfejlesztési elképzeléseire. A korábbi kari vezetés szerződésben vállalt kötelezettségének megfelelően három éven át közel 300 Mft értékben támogattuk a rezidensképzést. Néhány alkalommal sikerült az emeritus professzorokat is kismértékű támogatásban részesíteni. A probléma megoldását nagymértékben nehezíti, hogy az Egyetem szabályzata nem teszi lehetővé tiszteletdíj kifizetését.

A kari költségvetés elfogadása mindig jelentős feszültségek és kompromisszumok mellett valósult meg. A fő irányelveken az elmúlt években sem változtattunk (1: minden intézet, klinika kap havi normatív finanszírozást; 2: az oktatási teher; 3: a tudományos teljesítmény; 4: a TDK munka eredményessége alapján történik a 01 és 07 rovat felosztása). A szervezeti egységek gazdálkodása áttekinthetősége érdekében eltöröltük az évek óta halmozott tartozásokat. Két év óta a Kar garantálja alanyi jogon az elméleti intézetekben oktatók besorolási bérét. Ez a normatíva kompenzáció 2017-ben megközelítette a 100 Mft-ot. Ugyanakkor a nagyértékű kutatási pályázatokból származó források felosztásában a Kar vezetése nem vett részt.

Saját forrásból valósult meg a Véradó Állomás helyén egy korszerű Dialízis Centrum, valamint az Orvosi Genetikai Intézet diagnosztikai részlegének kialakítása. Befejeződött a 248 ágyas klinika építése és a 410 ágyas klinika felújítása. Új épületbe költözött a II. sz. Belgyógyászati Klinika és Kardiológiai Központ, valamint a Sebészeti Klinika. Elkezdődött a volt Óvoda épületének átépítése, ennek befejezése után (még ebben a naptári évben) 1479 m² oktatási terület kerül átadásra, beleértve egy 160 fős előadótermet és 13 szemináriumi termet. Folyamatosan korszerűsítettük a kollégiumaink felszerelését, jelentős forrásokat biztosítottunk az állagmegóvásra. Több kerékpártárolót alakítottunk ki. A Klinikai Központtal együtt új parkolási rendszert vezettünk be. Folyamatban van a Kar Szentháromság utcai épület bővítésének előkészítése, valamint a régi Sebészeti Klinika épületének felújítása. Több épületben végeztünk állagmegóvó munkálatokat (Dóm tér 10., Dóm tér 8., kollégiumok, lakóingatlanjaink). GINOP pályázat eredményeként még 2018-ban átadásra kerül egy világszínvonalú orvosi felhasználású 3D nyomtató központ.

A nehézségek ellenére sikerült a Kar működőképességét fenntartani, fejlesztéseket is elérni, valamint a további fejlesztések forrását megtakarítani.

6. Összegzés

Az ÁOK vezetése 2014-2018 között igyekezett munkáját a legjobb tudása és meggyőződése szerint elvégezni. Elhatározásainak jelentős része találkozott a munkatársaink egyetértésével, a Kari Tanács és a Kar vezető testületeinek támogatásával. Számos olyan folyamatot indítottunk el, amelyek eredményei csak hosszabb távon fogják éreztetni hatásukat, és természetesen számos megkezdett munka korrekcióra szorul. Mind a megkezdett folyamatok tovább folytatásában, mind a korrekciókban készek vagyunk továbbra is segíteni a Kar következő vezetését.

Szeged, 2018. június 18.

Dr. Bari Ferenc
dékán